

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia Penn. under the act of March 8, 1879.

№. 45

PHILADELPHIA, PA., 7 D. LAPKRICIO (NOVEMBER) 1918 M.

Metai XIII.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGŽDE" — THE STAR
 published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
 PRESIDENT, Treasurer and Editor.
 MILUKAS, Sec'y.
Subscription \$2.00 a Year
Rates of Advertising:

One inch once . . . . \$ 0.50
 One inch one month . . . 1.50
 One inch per year 15.00
 All communications must be addressed:

ZVAIGŽDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
 išleista kas penktadienį.
 Kaštuoja ant metų \$2.00,
 i Lietuvą + ruš.

APGARBINIŲ PREKĖS:
 Collis viena syki \$0.50
 Collis ant mėnesio 1.50
 Collis ant viių metų 15.00

Korespondencijas ir pinigų siunčiant reiklia nurosuoti:
ZVAIGŽDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Telephone: — Spruce 7290
Lietuvis Advokatas.
Simanas F. Paukštis
 Atlieka visoki profesionali teisminišką patarnavimą ir veda įvairiausias bylas (provas).
 Ofisas 922 Land Title Bldg.
 ANT KAMPO BROAD & CHESTNUT STS PHILADELPHIA.

Sąžiningas Konštabelis
 Jeigu turi koki baderį ir reikalauji patarimo ar biznyje patarnavimo kreipkis prie
Jacob Rosenfeld
 Constable
 423 So. 4-th St., Philad'a, Pa.
 Visoki patarimai suteikiami dovanai.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegioje su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA.

DR. F. SCHWARTZ'S
 išrastas

Kamparo Gyduolės
 (Camphor Liniment)

nuo Reumatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Susibraizymo, Sušalusių kojų, Šonų skaudėjimo, Strėnų ar Krūtinės. ir tt.

Gerai nuo Suskilusių Rankų

Prekė — — — 25 centai.

Parsiduoda tikslai pas

A. W. NIDECKER

Receptų Sutaisytojas
 3600 Richmond Street.

Sitas Stebetinas Laikrodis Tikslai \$3.75

Gražiausias amerikonišką laikrodį, gražiai engraveruotas dubeltavai paauskuotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prislundžiame O. O. D. \$3.75 ir prislundžiame kaštai su pavilijimu pažlurėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra pulyki žiedų uždyką ir prislundžiame prokes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šėsis po 22.50c. Tik reikia pranošti vyrišką ar moterišką laikrodėli nori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphiaje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphiajos. Sergenti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkitės ypatingai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesni daktarišką mokslo, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIA-ME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiuo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specialiai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenseres dienis ir naktimis. Dabar treči metai kaip Dr. Stankus įrengė savo ločną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphiajos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujų ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogu ant veido ir kuno, užkietėjimā ir nedirbimā vidurių, niežėjimā skuros, dedervinių, slinkimā plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgāscio, nuo slogų, peršalimo, kosulio, sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelna nusiipnėjimā. Visokias moterų ligas: nereguliariskas mėnesines, skaudėjimā strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptinas ir įgautas per išdykimā. Gydo ligas su liekarstomis kokios tikslai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacientų — daro visokias operacijas. Turi savo ločną, naujais būdo elektriską mašinās dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visā žmogaus kūną.

PASARGA Aš siūčiau gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siūčiau tikslai tiems, kurie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligā. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsiūkia per laiškā, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiūčiau jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligā kuomet nueini ypatingai pas daktarā savo miestelyje ir jis tuojau įkūša termometrā į burnā, pabarškina, pasiklauso krutinēj ir nei žodžio nepaklausēs apie jūšų ligos simptomus, tuojaus parašo receptā dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jūšų ligos nesupranta, tikslai jo tas barškūnimas ir paklausimas krutinēs yra niekas kitas, kaip tikslai trumpa komedija, kad paimti nuo jūšų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laiškā arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra: kā jaučia savyje, kas ir kokiyoje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspēs jo ligā, o atspēs, pritaitys tikras gyduoles.

PADEKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavilijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioji slaptiyoje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operacijā. Kuomet nuvažiuav pas daktarā Stankū ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpā laikā be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimā strėnų, nugaros, kojų, nereguliariskas mėnesines ir gėlimā paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tikslai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tā prakeiktā zrodyvū morfinā, kad tikslai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiuav pas Daktarā Ignotā Stankū ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visaiškai kitokiā ligā, tuojau padarė operacijā ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžiau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatā metų jaučiau negerumā gerklėje, o prieš atmainā oro net ir skausmā. Ant galo iškart pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operacijā ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaūčiu ir esu sveikas. Antanas Saulis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinēj, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusiipnėjimo. Už kā istariū jam širdingā ačiū, Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druška, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siūčiau savo paveikslā ir istariū širdingā ačiū Dr. Ignotui Stankui už prisiūstas man gyduoles ir išgydymā manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skreplavimo, skaudėjimo krutinēj ir paširdiose.

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

NEREIK LIUDYJIMU
KALBA PATS UZSAVE

Užtarautas Lalmejimas.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Tiesus susinešimas tarp Rusijos ir Amerikos ant didžiausių geriausių ir greičiausių Pačtavų Laivų.

RUSSIA — 16.000 tonu.

KURSK — 13.500 tonu.

CZAR — 13.000 tonu.

IN ROTTERDAMA į 9 dienas be persėdimo

į 11 dienų be persėdimo IN LIEPOJU

\$31.00 - - - 3-čia kliasa - - - \$33.00

\$45.00 - - - 2-ra kliasa - - - \$50.00

\$65.00 - - - 1-ma kliasa - - - \$75.00

Išeina kas antra Subata.

Artesnėmis žiniomis kreipkitės prie mūsų agentų arba pas vyriausią agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Russian Amerikan Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u šarpų, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškų daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisiuočia 10c. stampomis, o aplakys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
REG. U.S. PAT. OFF.
ALCOHOL 40%
F. A. RICHTER & Co.
NEW YORK

RHEUMATISM
GOUT - NEURALGIA
LUMBAGO - COLIC
PAINS - BACKACHES
SPRAINS & BRUISES

INFLUENZA
nepadarys tau nieko blogo, jeigu į laiką pradėsi vartoti tikrą Pain-Expellerį, kaip yra pažymėta paaiškinimuos

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VIŠOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,
pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,
yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų ištesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.
REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Atspauda iš šv. Kazimiero Draugijos išleidimo.)

(Tąsa)

Antra vertus, patėmyk, mano prieteli, tegu sau tai vis būtų ir tiesa, ką gudruoliai prasimano, begu jie ta savo kalba atstumtų Dievą nuo tvėrimo darbo? Anaip toll Pasakysime, pasaulis prasidėjo iš gleivės, iš kiaušinio trynio, iš žiupsnio konors, vienok nei gleivė, nei niekas neatsirado pats savaimi. Turėjo būti koks noris protingas darbininkas, kurs į putė visiems gyvybę.

Taip tatai, mano prieteli, neverta sekioti paskui niekakalbių. Ateis gadyne, užgims kiti žmonės, apsivers mokelas, apsireikš naujos nuomonės ir svietas juoksis iš senųjų pavadinęs jas klaidingomis. Dievo niekas neatstatė ir neatstatys nuo pasaulio įkurimo. Mes kaip sakėmės gimę iš Adomo ir Jievos, taip ir sakysimės. Jie savo amžių nepriparodys mus išėjus iš beždžionių veislės.

21 SKYRIUS.

Mano šuva yra žvėriukas ir niekas kitas.

Spalių 28 d. 1908 m.

Sį atvejį Garbenis parašė man gromatą, gerai pirma apmąstęs ir paskyrė vietą, kame turėjova susitikti. Ta vieta buvo Panevėžyje, Svoinicchio viešbutyje. Gromatos turinys apskritai ėmus buvo šitoks.

Brangus Geradėjau!

Aš norėčiau pasikalbėti su Tamsta apie žvėrukus, kurie nėra mūsų prabočiai. Bet ar nebaus jie bent kiek nors giminaičiai? Aš klausčiau Tamstos, ar jau žvėrukai yra tokie bepročiai, kaip paprastai yra manoma? Ar tik jų samonė negrečiuojas biškį su mūsų? Būk, Geradėjau, malonus, užkreipk p. Svoinicchio viešbutin 30 dienoje šio mėnesio, ir aš ten būsiu. Pasikalbėsiva apie tą dalyką, jei Geradėjui nenusibodo dar jauno abejučio įkirus klausimai.

Su didele pagarba

Garbenis.

Paskirtą dieną, valandoje 9½ ryto buvova jau abu paminėtame viešbutyje. Nekantrus Garbenis tik spėjo apšilti ir tuojau pareikalavo iš manęs, kad atsakyčiau, kas buvo jo gromatoje rašyta. Aš taip pradėjau.

— Mano prieteli! Tamsta sakai, būk žvėruko porotas einas kuone greta su žmonių protu, būk skirtumas esas menkių menkiausias taip, jog kadanors žvėris pavirsią i žmones ir pasidarysią lygiai išmintingi su žmogumi.

— Taip nesakiau, atkirto Garbenis.

— Nesakei ale būtumei pasakęs, kad aš nepaspėjęs pirma pasakyti. Nusiramink, mano prieteli, kol pasaulis pasauliu, niekad os nesusilygins su Tamsta nei arklys, nei šuva vien tik dėlto, kad juodu yra žvėruku. Protas nepriguli nuo to, kas jis yra. Aiškiau tarus, jautis yra kurkas storesnis už lapę, o vienok lapė jauti į maišą ikiš ir užriš. Nors yra sakoma: protingas gyvulys—ir aš pats

taip sakau—bet nepripažistu jokio proto kitiems sutvėrimams. Instinktas (omė) tai kas kita, šitas yra be abejonės pas visus žvėrukus ir pas žmones taipogi. Cia, kad Tamsta nori, aš sutinku ant giminystės, ale kas dėl proto ir mirsiu, nesutiksiu!

— Klausysiuos Geradėjo toliau...

— Prašau. Aš galiu tamstai parodyti, beesant tarpu žmogaus ir tarpu gyvulių tokią bedugnę, kad po tūkstanties metų nebus pas gyvulius nei mažiausios pažangos.

— Ar taip?

— Tikrai taip. Ir štai kodėl. Žmogus turi n u o m o n e (idėją), gyvulys neturi nei jokios. Tamsta turi nuomonę apie dūšią, apie Dievą, arklys neturi.

— Betgi yra žmonės, kurie ginčija Dievą..!

— Taip, jie ginčija, ale turi nuomonę apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie kanors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliais.

— Ištikro čia yra didelis skirtumas ir, man regis, tame dalyke nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsireikšut pažanga pas gyvulius. Dagi kažin ar jie turi kokią nuomonę, kad ir apie medegą (materiją).

— Palaukk. Gyvuliai mato trikampi vieną, kitą, trečią. Ale jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų t r i k a m p y b ė, tas klausimas yra jiems neprieinamas.

— Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?

— Kaip gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Ale norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoiškiausiai gyvulius amžinai neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Stai išperk šunį kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago ištolo. Tuotarpu stovi kertėje rykštė lygiai skaudi kaip botagas, šuva jos nekiek nebijo patol, pakol gaus lupti ta rykšte.

— Ištikrujų, tai ne betkoks priparodymas. Iš to išei na, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kurs turi daiktų supratimą, o gyvulys ne.

— Tai viena. Antra žmogus surenka nuomones (idėjas) krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visai. Gyvulys nemąsto, ir nemąstys niekad os.

— Ale yra ir tarpu gyvulių, kurie protauja.

— Kursgi?

— Ugi asilas.

— Negu asilo kailis protauja išdžiovintas ir ištemtas ant bugno, o pats asilas niekuomet. Mano prieteli! nekalbėk daugiau niekių. Nors išskirtumėm pačius protingiausius žvėris, nei vienam iš jų negalime pripažinti protavimo. Paketinęs kas išmankštinti arkli ar šunį ir padaryti jį protingu, neskaito jam gudrių lekcijų, ale ima botagą, ar cukraus gabaliuką ir tuomi mokina, puikius gi privedžiojimus palieka šalip. Vaiko, kada jis pradeda įgyti protą, visuomet išklausi konors. Ar kam kuomet pavyko ką nors iškvošti iš šunies, iš katės, iš žvirblio, te gu šie būtų jau gerokai suaugę?

— Ale man tikos syki Kaune būti cirke, aš mačiau tenai gyvulius stebuklus bedarant.

— Ir aš esmu matęs ne Kaune, ale Paryžiuje. Bet ar Tamsta ratavai rankomis?

— Kaipgi neratavęs!

— Pasakyk, mano prieteli, kam ta garbė teko, arkliui, ar žmogui?

— Zinoma, žmogui, kurs išmokė arklį taip puikiai šokinėti. Ale vis tiek daug, bet buvo didis keistumas!

— Kad buvo keistumas, aš neginčiju. Ale ne arklys prasimanė tas pinkles, tiktai žmogus prispyrė jį taip daryti. Cia ne gyvulio nuopelnas, ale jo šeimininko prашmatnumas. Ir tai yra didelis skirtumas. Arklio nuopelnas būtų tuomet, jei arklys išmankštintų savo poną ir palieptų šiam „štukas“ rodyti!

— Arklys, kaip arklys, ale lokys, lapė, gaigalas... tai jau tikri „štukoriai“!

— Bene gaigalas dar ką išmano! Mano prieteli! šiaip tiesos netrūksta ir gražių pasakų. Ar vis tai yra buvę, ką Krylovas yra pasakęs štai kad ir apie lapę, galima netikėti. Jeigu būtų buvę, aš noriai nusilenkčiau prieš žvėriukų protą. Pasirūpinsiu privesti čia, ką pats esmiu patyręs. Buvo taip. Svečiavau vieną dieną pas mano pažįstamus Siauliuose. Valandoje antroje visi susėdome valgytų pietų. Virėja įnešė keptos avienos šlaunį, prikvepo visas valgomasis kambarys. Kame nebuves įeina šuva, tas pats, kurs ganydavo avis su piemeniu. Nuo kvapo jis pažino, jog čia ant stalo guli tas pats avinas, kuri jis saugodavo ganykloje. Ką jis daro? Kiukt ant stalo ir ėmė sukties aplink bliudą. Tai jis sergsta aviną lygiai lauke. Ką pasakysi? Ar čia nekeistas atsitikimas?

— Jau keistas, tai keistas! kas iš to išeina? Benebus tik čia šunies protas? Ar bent proto pėdos?

— Anaiptol! Tai tik parodo, jog šuva yra žvėriukas. Jei jis turėtų proto nors dulkę, jam reikėtų suprasti, jog iškepto avino nebereikia sergėti ir jog po lėkštes (torielkas) nepridera vaikščioti.

— Geradėjau! Tikra tiesa. Ikišiol man rodės kitaip, aš buvau betikis tiems, kurie iškėlė padangėsna žvėrių išmintį.

— Gali Tamsta tikėti, kam nori. O aš sakau, jog visi tie girkilai apie gyvulių protą yra tušti plepalai. Tiesą pasakius, niekus tauzyti yra tik žmogaus privalumas, joks gyvulys nepadės pasaulio karaliui tame dalyke.

— Kuomi gi daugiau skiriamas gyvuliai nuo mūsų, norėčiau žinoti?

— Žmogus suteikia savo nuomonę kitam žmogui kalba. Žmogus kalbėjo visados, gyvulys nekalbėjo niekad ir nekalbės pakol tas pasaulis stovės.

— Juk gyvuliai: bliauna, baubia, žvengia ir visaip kitaip atsiliepia. Ar tai ne jų kalba?

— Tai ne kalba, tai tik balsas. Jei Tamsta sakytumei man: Ai! Oi! Uhu, Uu, Brrr... ar tai būtų kalba! Ne! Būtų tik balsas.

— O kaip yra su paukščiais, kurie taip puikiai išgieda? Su žvėriukais, kurie susivadina krūvon?

— Mano prieteli! yra tai plikas šauksmas be jokios gramatikos. Pasakyk, kame yra pas gyvulį ar pas paukštį nors viena kalbos dalis, kad tuotarpu mes turime jų devynias net: daiktavardį, budvardį, skaitvardį, išvardį, veiksmazodį, prieveiksmį, prielinksni, sąjungą, jausmazodį.

— O rasi gyvuliai dėlto nekalba, kad neturi tamtikro liežuvio?

— Liežuvį turi dėl turėjimo, ale kita yra priezastis. Štai beždžionė turi liežuvį kaip reikiant ir visgi nekalba. Instabu, kad dvi beždžionės susitikusios niekad neprabilo, o du kurėiu—nebyliu nors be kalbos lengviau susimaino tarpu savęs nuomonėmis.

— Ale ne žodžiais.

— Taip ne žodžiais, bet susimaino. Juk žmonės susikalba kitas su kitu ir be žodžių: mimika, raštu, telegrafu, telefonu. Vis tai yra sukeitimas nuomonių, vis tai tik žmogaus nuosavybė.

— Nabagėliai tie gyvuliai! Kaip jiems sunku be kalbos.

— Dėlkogi kartais sako, mano arklys tik kalbėti nemoka?

— Taip, jam netenka kalbos. Ale netenka ir daugiau ko. Jis nekalbės niekad, negu pasakose. Vis tai yra labai įdomu, Geradėjau. Bet man rodos, kad dar negalas.

— Negalas, ale paliksime ginčą kitam skyriui, kad kartais atspauzdinus šis neišeitų perilgas.

(Toliaus bus).

Evangelija

dvidešimt šeštoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Matą, skyrius XIII.

Anuomet tarė Jezus minioms šitą panašumą: Pasidarė panaši dangaus karalystė žmogui, kurs pasėjo gerą sėklą ant dirvos savo. O žmonėms bemiegant atėjo jo neprietelis ir prisėjo kūkalių tarpu kviečių ir nuėjo. Zolei užaugus ir vaisių išdavus, pasirodė ir kūkalis. O priėję gaspadoriaus tarnai, tarė jam. Gaspadoriau, jukgi pasėjai gerą sėklą dirvoje tavo? Iškurgi atsirado kūkalis? Ir tarė jiems: Neprietelis žmogus tai padarė. O tarnai tarė jam: Ar nori, jog eisime ir surinksme jį. Ir tarė: Ne, kad rinkdami kūkalį, neišrautumete podraug su juomi ir kviečių. Leiskite abiem, teauga iki piuties, o piuties laike tarsiu pjovėjams: Surinkite pirma kūkalį ir suriškite jį pėdeliuosna sudeginimui, o kviečius surinkite kluonan mano.

~~~~~

IŠ KATALIKU GYVENIMO.

NAUJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BAZNYČIOS. Ačiū rūpestingumui gerb. kun. J. Jakščio, Indiana Harbor'os lietuviai katalikai susilaukė savo naujo dievnamio. Spalių 26 d. buvo atidarymas Sv. Pranciškaus Asiziečio naujos bažnyčios, kuri randasi labai dailioje vietoje prie Fir ir 139 gatvių. Iškilinėje dalyvavo Liet. Kat. Klubas, Sv. Pranciškaus Dr-stė, Sv. Jono Dr-stė ir L. K. Klubas benas.

— Spalių 26 d. Chicagoje J. M. Antvyskapis E. J. Quigley padėjo kampinį akmenį naujai Sv. Kryžiaus lietuviškos parapijos bažnyčiai. Dalyvavo apeigose 17 kunigų ir didelė minia, kokie penki tūkstančiai, žmonių. Pamokslus sakė J. M. Antvyskapis ir kun. Serafinas.

Nors dangus buvo apsiniaukęs, bet išlaikė neliję iki apeigu galui. Pati vieta ir aplinkiniai namai buvo iškilmingai papuošti lietuviškomis ir amerikoniškomis spalvomis. Viršuj klebonijos durų matyti buvo gražiomis raidėmis parašas: „Sveikiname savo Arcivyskupą“. „Draugas“.

A. a. KUN. HENRIKAS LAUMIANSKIS. Pasimirė Tytavėnų klebonas, kun. Henrikas Laumianskis. Verkia Tytavėnų varpai; jų liudna rauda plaukia vilnimis per parapiją, skaudžiai atsiliepdama žmonių širdyse. Seni, jauni ir maži vaikai skuba į kleboniją, kad paskutinę pagarbą klebonui savo išreikšt...

Tarp žolynų, žalių vainikų ir žvakių žiburėlių kunigas guli raimiai; bet veidas jo nepaprastai nuliūdęs. Didelis skausmas jo lūpas suspaudė ir vargo žymės kaktoje sustingusios. Gilus galingas jausmas, šaltoj krūtinėj nuslopintas, išsiliejęs dabar baltam jo veide. Tas žmogus, kol gyveno, nepratęs buvo skusties; tik patįs artimieji galėjonumanyti, kaip sielvarta jo širdį draskė, kaip skaudžiai jo energija, budrumas ir jo jaunos dienos džiovos retežiais buvo suvaržytos. Jis dirbt norėjo, jis norėjo parapijai būti naudingų, jo širdis degė žmonių meile, ir žmonėse meilę jis uždegt norėjo; tuo tarpu spėkos jo menkėjo, kasdien silpnėjo jis, ir tvirta valia nebegalėjo jau pakelt iš patalo karštos nuvargusios galvos... Pasimirė, išbuvęs Tytavėnuos tik vienus metus. Bet žmonės jį suprato ir širdimis atjautė.

In laidotuves suvažiavo 15 kunigų ir daugybė žmonių. Iškilminga procesija lydėjo jį i kapus. Tarp kitų buvo 30 mažų mergelių gedulingai apsitaisiusių. Vienos kvietkas barstė, kitos nešė karunas ir puikų ratą vainiką su parašu: „Nuo gailėstingų mažų mergelių Gerbiamam Kun. Klebonui“. Grabą nešė jo artimieji giminės ir kunigai.

Sidlavos klebonas, kun. Jurgaitis, prieš kūno išvežimą pasakė pamokslą bažnyčioje. Nuoširdžiais žodeliais jis apibrezė a. a. kun. Henriko darbus Tytavėnų parapijoj, išaiškino ir tuos velionio sumanymus, kurių įvykdyti nesuskubo. Ant kapų kalbėjo Kelmių klebonas kun. Januševskis. Jo karšta puiki kalba padarė didelį ispūdį. Išreiškęs gilų nuliudimą dėlei mirties taip jauno, šviesaus ir darbštaus žmogaus, kun. Januševskis papasakojo apie kun. Henriko darbus prieš persikėlimą į Tytavėnus, apie jo mokytojavimą Kauno kunigų seminarijoje ir Panevėžio mokyklose, kur jis didžiausią itekmę tarp jaunimo turėjo ir užsitarnavo visuotiną meilę ir amžiną atmintį. Nuolatinius darbuose be poilsio sveikatą žudęs, jis neilgam atsilankė į Tytavėnus ir nušvites, kaip saulė, kuri tuo tytavėniečiams nusileido amžinai.

RYMAS. „Aušra“ praneša, kad kanaun. kun. K. Prapuolenis, Rymo šv. Stanislovo bažnyčios rektorius, darbuojasi dabar Vatikano archyvuose. Kun. Prapuolenis — pirmas lietuvis, kuris gavo progos semti žinių mūsų istorijai iš tokių turtingiausių istorikui šaltinių, kokiais yra Vatikano archyvo dokumentai, tarp kurių yra net tokie senoviški, kaip karaliaus Mindaugio laišakai į šventąjį Tėvą, o taip-pat popiežių laišakai (kopijos) siunčiami Lietuvos kunigaikščiams dar prieš Lietuvos krikštą ir k.

A. + A.

Kun. Antanas Kaupas

„Draugo“ Redaktorius, pasimiręs po sunkios ligos 27tą d. Spalių Chicago's mieste; palaidotas 30 d. Spalių šv. Kazimiero lietuviškose kapinėse. Velionis buvo 43 m. amžiaus; Amerikoje išgyveno 22 metu.

A. a. KUN. ANTANAS KAUPAS paėjo iš Ramygalos parapijos, Panevėžio pavieto. Kauno seminarijoje kun. Jauniaus lekcijos padarė jį karštu tėvynmeiliu ir kartu suteikė jam gilų mūsų kalbos supratimą, kuris paskui buvo pamatu jo pasisekimo kaipo publicisto.

Išstojęs iš seminarijos jaunas Antanas mėgina koki laiką rasti užsiėmimą savo apielinkėje, bet be pasekmės. Geros širdies Ramygalos klebonas kun. Norgelė globojo jauną ex-klieriką, laikė tula laiką pas save ir pagalios pasiuntė į Ameriką 1892 m., pats užmokėdamas kelionės kaštus. (Tėvai a. a. Antano buvo nuvargę ir negalėjo toliaus gelbėti pinigais.) Atvykęs Chicagon jaunas vaikinąs, trumpą laiką turėjo dirbti taip vadinamuose stockyarduose prie gyvulių skerdimu. Suradęs geros širdies prietelius iš savo krašto, anų sušelptas pinigais, istojo į š. Cirilio ir Metodijaus seminariją (lenkų) Detroite. Ilgą laiką jaunas klierikas galėjo vien ant savo geraširdžių prietelių pašelpos atsidedėti, nes neturėjo vyskupo, kuris mokėtų už jo mokslą seminarijoje. Buvo klabinusi seminarijos valdžia pas Chicagos arcivyskupą, paskui pas Brooklyno vyskupą, bet vis veltui. Galų gale Scrantono vyskupas Hoban pasižadėjo seminarijos vyresysnybei priimti klieriką A. Kaupą į savo vyskupiją. Tokiame padėjime būdamas a. a. Antanas daug vargo turėjo nukentėti. Jo prieteliai žmonės neturtingi darbininkai gelbėjo, kiek galėjo, bet jaunam klierikui koktu buvo perdaug anų pašalpa naudotis. Savo gromatoje rašytoje 30 d. spalių 1893 m. į rašantį šiuos žodžius, a. a. Antanas sako: „Nudžiugau, perskaitęs, jog Tamstą jautiesi laimingu savo rezidencijoje, bet podraug ir užvydėjimas mane pėmė. Mat Tamsta patekai į gerą vietą, o aš turiu skurst šioje betvarkėje....“

Idant kiek sau palengvinti jaunas klierikas pasisiūlė sandarbininkauti „Lietuvai“. Jo pasiūlijimas priimta,

bet tas dar labiau jį apsunkino. Seminarijoje laikomas nekaipo iš mielaširdystės, jis turėjo mokinti jaunesnius kolegijos vaikus — lenkučius, kurie jautriam klierikui daug sveikatos sunaikino savo perdidele liuosybe ir mažu mokslu. Padėdamas aniems naujokams mokytis ir anuos prižiūrėti, a. a. Antanas turėjo dar mokytis savo lekeijas ir dabar dar užsiimti literatišku darbu, už kuri bet užmokestis buvo neapsakytai menka. Tat nedyvai, kad tankiai savo gromatose tame laike jis skundėsi ant savo sudraskytų nervų.

Seminarijos mokslą pabaigė pradžioje 1896 m. ir apie Velykas turėjo būti išvestas Scrantono vyskupystėj. Bet visokie išmėginimai, varginę Antaną seminarijoje, neišsibaigė. Atsirado nauji jo priešai, naujus vargus jam pagamino. Tulas Rusikis, Kauno seminarijos ex-klierikas, paskiaus parodavęs porą metų kaip „neprigulmingas kunigas“, tame laike mokinosi irgi ant Scrantono vyskupijos kunigo. Jis net buvo pasirinkęs sau parapiją Forest City'je ir klierikaudamas turėjo jau susinešimus su toje vietoje rengiamos parapijos taip vadinamais komitetais, ir davinėjo aniems patarimus, ką daryti, kokią tvarką užvesti, žodžiu sakant, gaspadoriavo nei kokis prabaščius. Rasi iš baimės, kad vyskupas išventęs klieriką Kaupą į kunigus, nepasiųstų ano į Forest City, ar dėl kitos kokios priežasties, p. Rusikis perstatė Scrantono vyskupijos lietuviams kunigams kaipo netinkantį ant kunigo individuumą. Sudarytoji intriga vargino nelaimingą levitą netoli pusmetį. „Vaikščioju dabar susikrimtęs, nesavas,—net eiles pradėjau rašyti. Siunčiu du „sonetu“ — taip ant juokų — noriu žinoti, ką nuspręsi apie mano pirmą užsėdimą ant šlubo Pegaso“ — rašė a. a. Antanas 13 d. vasario 1896 m. Tik pradžioje gegužio mėnesio tuose metuose pasibaigė jo vargai-bėdos. Didžiausiu prieteliu a. a. kun. Antano pasirodė kun. M. Sedvydis, tuomet šv. Kazimiero bažnyčios klebonas Pittstone. Šis jaunas tada dar kunigas su dideliu vargu pertikrino Scrantono vyskupą kun. Hobaną, kad A. Kaupas esąs doras jaunikaitis, tinkąs kandidatas į kunigus, nepaisant to ką net vyresni kunigai, nepažinę jo, vien pasiremdami ant nežinomos vertės Rusikio paleistų paskalų tvirtina. Kun. Sedvydžiui daug padėjo įtikinti dvejojantį vyskupą ir geriausi atsiliepimai ir paliudijimai apie klieriką Kaupą, išduoti lenkų seminarijos profesorių ir vyresnybės. Apie 3 mėnesius prieš savo šventimus a. a. Antanas išgyveno kun. Sedvydžio klebonijoje ir čia jau laikė rekolekcijas prieš savo šventimus.

In kunigus išvestas klierikas Kaupas buvo 6 d. gegužės 1896 m. Scrantono vyskupijos katedroje. Tuojaus po išventimui jis užėmė klebono vietą šv. Trejybės parapijoje Wilkes-Barre, paskui ilgesnį laiką klebonavo šv. Juozapo parapijoje Scrantone, kur pastatė šv. Juozapo bažnyčią. Paskui apie 3 metus buvo klebonu šv. Kazimiero parapijos Pittstone ir ant galo apie 2 metus gyveno Chicagoje, kaip savaitraščio „Draugo“ redaktorius, vien to laikraščio reikalais užsiimdamas.

Kun. Kaupas turėjo labai lengvą plunksną ir buvo vienu gražiausiai rašiusių mūsų publicistų. Kaipo sakmininkas, jis toli pralenkė netik Serną, bet ir Dr. Kudirką. Jei prie savo gero išlavavimo lietuvių kalbmokslėje jis būtų turėjęs nuodugną technišką išauklėjimą kokioje

mokslo šakoje, daleiskim socijališkuose moksluose, kuriuos jis taip mėgo tyrinėti, tai jis lengvai būtų pralenkęs ir a. a. Dr. kun. Civinską. Rašyti jis pradėjo gimnazijoje. Tada rašydavęs rusiškas eiles. Amerikon atvykęs rašė į „Vienybę Lietuvinkų“. „Pavyzdžiai Airių gyvenimo“ French'o, „Mikalojaus pirmi metai“ ir kiti straipsneliai tame laikraštyje pažymėti raidėmis N. N., buvo tai a. a. Antano rašyti. „Vienybei“ pametus katalikiškąsias vėžes, liovėsi jis ją šelpęs raštais. „Lietuvai“ klierikas Kaupas išvertė „Robinsoną Kruizi“ „Akyvi apsireiškimai sviete“ (išėjo ir atskirose knygelėse), nekurias vietas iš E. Souvestre'o „Filiozofa iš Pagubrio“, Smiles'o veikalą „Self help“ ir daugybę trumpesnių straipsnelių. Už visus savo raštus „Lietuvoje“ tilpusius gavęs klierikas Kaupas apie 60 dol. 1892 m. rašančiam šiuos žodžius sumanius „Lauryno Ivinskio Draugiją“ parengimui lietuvių exponato visasvietinėje parodoje Paryžiuje 1900 m., klierikas Kaupas paliko uoliausiu nariu-organizatorium. Susirašinėjo jisai tame reikale su Europos jaunomene ir daug nesmagumų turėjo nukentėti. Bet nors suerzintas ir apgailestavo savo prisidėjimą prie to dalyko, vienok galų gale prisipažino, jog ta plati korespondencija išėjo jam ant naudos, daug išlavino jo raštiškus gabumus, praplatino jo ir taip nemažas pažintis. Pradėjus leisti Shenandoah'rye „Garsą“, klierikas Kaupas buvo kviestas už ano laikraščio redaktorių. Buvo tai jo kunigiškojo pašaukimo tikras išmėginimas. Iš prigimties linkęs prie raštiško darbo, jis labai nudžiugo, išgirdęs pripažinimą savo literatiškų gabumų, bet neatsisakė nuo pasiekimo kunigiško luomo. Pirmų metų „Garsą“ pradžioje velionis peikdavo, laikė bereikalingu pinigų išleidimu, bet paskiaus paliko ano laikraščio uoliausiu sądarbininku, jau kunigu būdamas. „Garse“ tilpo jo vertimai „Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatystėje“, paskiaus komedijas „Nesipriešink“, „Zentas dėl parodos“ ir t. t., atspaudintus paskiaus atskirose knygelėse.

Beto, „Garse“ jis pradėjo rašyti savo patėmijimus apie bėgančius dienos reikalus. Pasirašydavo jis po tais feljetonais Skeptiku. Skeptiko plunksna buvo labai aštri, kitkart net peraštri, ypač kada jis paliesdavo Šliupą ir ano pasekėjus. Kaikada reikėdavo tuos straipsnelius nušvelnyti, net sakinius apleisti. Velionis to labai nemėgdavo ir sakydavo, kad mes turime atsिमokėti laisvamaniams tuom pačiu saiku, kaip jie katalikams saikuoja. Savo tą nuomonę a. a. kun. Antanas paskutiniuose metuose, kada patsai paliko redaktorium („Draugo“) žymiai atmainė. Turiu tarp jo popierių vieną neatspaustą neva satyrą, bet geriaus pasakius sarkazmą, kuri dar tebun neaspaudinta, kaipo geriau kad būtų palikę nespaudinta ir jo užsidegime pakurstyto parašyti „Milukijada“ arba „Simelio Kručko gyvenimas“, kuriuos jis pats vėliaus gailėjosi parašęs.

Daug rašė a. a. kun. Antanas į „Zvaigždę“. Pasirašydavo Selimu, Patrimpu, Karvojum arba vien raidėmis K. A. K. „Zvaigždėje“ tilpo čia eilė jo straipsnių apie bėgamus klausimus po rubrika „Karvojaus Laiškai“, paskui „Patrimpo Laiškai“. Pirmutiniuosius atspaudė atskiroje knygoje „Lietuvių Katalikų Tikėjimo Tiesos Draugija“, antruosius, autoriui prašant, išleista lėšomis kun. Miluko. „Karvojaus Laiškai“ ir „Patrimpo Laiškai“ parašyti

gražiausia kalba, mėgina išrišti arba bent paaiškinti socialius mūsų dabartinio gyvenimo klausimus. Tie laišukai dviejuose tomuose išleisti atkreipė ant kun. Kaupo atydą visos Lietuvos inteligentų. Patėmyta nepaprastai gабų rašytoją, sumaniai aiškinantį gana painius gyvenimo klausimus. Grupa lietuvių profesorų Peterburgo Dvasiškoje Akademijoje pirm kelių metų išivyravusi, buvo mėginusi gauti kun. Kaupą į Akademiją už socialių klausimų profesorų ir buvo net jį kvietusi. Bet iš šito pakvietimo išėjo vien pia desideria, kun. Kaupas pasiliko Amerikoje, ko rasiť jis paskui gailėjosi. Sudaręs pažintį tuomet su profesorium Dambrausku, kun. Kaupas paskui paliko vienu iš gabesniųjų jo sądarbininkų, kad tasai įkūrė „Draugiją“ Kaune. Be to dar rašė a. a. kun. Antanas „Dirvoje Zinyne“ naujai išėjusiųjų knygų recenzijas irgi tame laike parašė „Socijalizmo silpnąsias puses“. „Dirvoje“ tilpo jo išversti pirmi du tomai H. Sienkevičiaus „Tvano“. Reikia paminėti dar jo išverstas kelias B. Pruso apysakėles, tarp tų „Antanuką“, išleistą atskiroje knygelėje.

Rašė jis ir „Vilniaus Ziniose“ apie Amerikos Lietuvius, bet ne visus tuos jo raštus matęs, negaliu apie anuos nieko pasakyti. Vilniaus „Viltyje“ irgi nemažai velionis rašė. Žodžiu, rašė jis kiekviename lietuviškame laikraštyje, kurio pakraipa nebuvo priešinga katalikystei.

Kaipo publicistas jis visada mokėdavo gražiai nurašyti, nors nevisada galima buvo pilnai pritarti visam kam, ką jis parašė. Bet ką parašė, tai buvo ant popieros išlieta gražiausioje formoje. Kaipo visuomenės veikėjas kun. Antanas nebuvo taip pasekmingas, kaip rašytojas. Gal tame iš dalies kaltė ir jo būdo. Buvo jis pesimistas ir mokėdavo patėmyti šešėlius. „Aš žiūriu ant svieto juodai dėlto, kad nematau jame, ypač mūsų tautos gyvenime šviesių pusių, kad noriu, idant lietuviai būtų geresni, ne kaip yra, kad mane nepakakina kitų ir savi darbai, — žodžiu jieškau idealo, o gyvenime jo nerandu“ — rašo jis vienoje savo gromatų. Bet pesimizmo atakui praėjus, a. a. kun. Antanas mokėdavo vel griebtis už darbo, mokėdavo net savo nusiminime arba susijudini-me parašytus žodžius atšaukti.

„...Pereitame laiške daug visokių neteisybių prirašiau, bet argi gali pykti už tą, kas buvo parašyta nenormališkame padėjime ir priepuolyje mizantropijos. Tuomet buvau stadijoje kriticizmo, žinios... įvarė mane į tokį pašėlimą, kad gatavas buvau visą svieta..., o kad visa mano tulžis išsiliejo ant Tamistos, tai buvo per accidens: būčiau tuomet iškoliojęs ir patį Aristydą. Taigi jeigu nesibodėdamas užpykinau Tamstą, meldžiu aleidimo...“

Nevisi, kuriuos taip darbščiame savo gyvenime a. a. kun. Antanas ir nenorėdamas užgavo, mokėjo atsileisti ir dėl tos priežasties jam ypač paskutiniuose jo gyvenimo metuose reikėjo panešti daug nesmagumų, daug nukentėti nuo parapijiečių, kuriuos jis mylėjo, kuriuos savo draugais laikė, o kurie prieš jį ir net prieš jo garsinamas teises, prieš jo tikėjimą ėmė kariauti.

A. a. kun. Kaupas buvo labai jautrios širdies. Pame-nu, kaip apsiverkė iš susigraudinimo, kada skaičiau jam pirmą kartą Satrijos Raganos rankrašti „Viktutė“. Gir-di, ir aš mokėjau seniau taip švelniai jausti, bet Amerikos

gyvenimas, nuolatinis grumimasi, atbukino jau jausmūs.

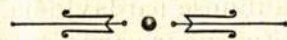
Iš beletristiškų originalių a. a. kun. Antano veikalų, kurių visai mažai žinome, bene gražiausiu bus apysakėlė „Jieškok Aukso Širdyje“, pradėta rašyti jaunose jo dienose, o užbaigta vien apie 1901 metus. Užbaigė tą apysakėlę man prašant ir leido patalpinti „Tėvynės Sarge“. Daugiau originališkų apysakėlių rašyti kalbinamas atsisakydavo neturįs laiko. Visą liuosą savo laiką pašvėsdavo rašymui sraipsnių apie bėgamus klausimus, nors iš „Jieškok aukso širdyje“ galima buvo tikėtis, kad a. a. kun. Antanas būtų galėjęs daug labai gražių apysakėlių prirašyti.

Angliškai jis parašė viename labdaringos draugijos žurnale apie „Amerikos lietuvius“, taipgi sądarbininkavo su Serantone esančia „International Correspondence School“ draugija, parengdamas lietuviams angliškos kalbos lekcijas. Bene bus jis parašęs ir „Catholic Enciclopedia'oje“ straipsnelį apie Lietuvą ir Amerikos Lietuvius“.

Kiekvieną gerą užmanymą Amerikos lietuvių gyvenime a. a. kun. Antanas iš širdies paremdavo. Dar klieriku būdamas prisirašė prie katalikų Susivienijimo, padėjo kiekvienai patrijotiškai bendrijai visokiose sumanytose iškilmėse. Pirmutiniuose kunigystės metuose sudarė jis su kunigais Zilinsku ir Miluku taip vadinamąją raštiškąją draugiją, kurios siekiu buvo atspaudinti kuodaugiausia lietuviškų knygų. Nekurie praminė tą draugiją „troika borzaja“. Toji draugija kelias kun. Ziliinsko knygeles atspaudė. Vėliaus pasididinus lietuvių kunigų skaitliui Amerikoje, a. a. kun. Kaupas buvo vienu uoliausių organizatorių „Motinėls“ draugijos, kurios siekiu buvo sušelpiti mokslus einančią jaunuomenę. Kiek vėliaus kun. Antanas buvo tarp organizatorių „Lietuvių Katalikų Tiesos Draugijos“. Susivienijime Lietuvių K. prezidentu jis buvo apie porą kartų ir paliko tos organizacijos garbės nariu. Laikraščio „Draugo“ ugis ir ištobulinimas — tai vien a. a. kun. A. Kaupo darbas.

Buvo tai veiklus darbininkas ant mūsų visuomeniškos dirvos, dirbo kiek galėjo, kaip išmanė. Mirė gerai prisirengęs prie mirties, aprūpintas šventais Bažnyčios Sakramentais.

Tegul Augščiausias suteikia jam užmokestį amžinatyje!

Iš Lietuvos.

SUVALKU gub. išeivybė platinasi pasibaisėtina. „Tygodnik Suvalski“ pabrėžia ypač išeivybę iš Suvalkų gubernijos miestų, kurių žydai netaip smarkiai apleidžia kaip krikščionis gyventojai: Vilkaviškyje krikščionims išsidanginus, paliko 79 nuošimčiai žydu; Sakiuose — 84 nuošimčiai žydu; Marijampolėje — 72 nuoš. žydu; Kalvarijoje — 55 nuošimčiai žydu; Seinuose — 55 nuošimčiai ir Naumiestyje — 58 nuošimčiai žydu.

Kad išeivybė ir sodžiuose ne mažesnė, liudija nors ir tas faktas. Suvalkų Zemės Ukio Draugijos susirinkime buvo dvarininkų keliamas klausimas, bene pargabenus

sau chinų žemei dirbti, kadangi stokuoja vietos darbininkų. Šis sumanymas atmetas, bet vis dėlto nutarta prastesnių žemių nebedirbti ir mokėti darbininkams nuo darbo, ne nuo dienos.

ZASLIAI, Trakų apskr. Rugsėjo 24 d. naktį Zaslių gelžkelio stotyje išsėdo iš traukinio jauna, graži, poniškais rūpiais apsitaisiusi moterė ir nuėjo pėkščia į Gurancų sodžiaus pusę.

Netrukus išlipė iš vagono ir aficieris ir kaina kur dingo. Palukėjęs aficieris sugrįžo ir nuvažiavo tą pat naktį pirmuoju traukiniu Vilniun.

Ant rytojaus du valstiečiu atrado Gurancų sodž. keli vos vieną varstą nuėjusią nuo Zaslių stoties jauną keliauninkę, nužudytą. Policija energingai jieško prasikaltėlio.

TELSIAI, Kauno gub. Sulig policijos surinktų žinių Telšiuose esama dabar 7.215 gyventojų. Jų tarpe 3075 žydų, 2654 lietuviai, 208 lenkai, 10 vokiečių ir 4 latviai.

PLATELIUOSE, Telšių apskr., ketina parapijonis savo lėšomis statyties liaudies namus.

SKAPISKIS, Ežerėnų apskr. In dvi liaudies mokykli priimta šįmet 100 mokinių, o keli šimtai vaikų, kaip ir pernai, pasiliko už mokyklos durių. Ypač daug mergaičių lieka visuomet nepriimtų.

PERNARAVA, Kauno apskr. Pernavaros bažnyčia buvo apkerpėjusi, išrodė tartum po metų kitų reikės naujos. Dabar bet visai kitaip išrodo. Altoriai atnaujinti po marmuru, didysis altorius papuoštas Jeruzolima ir stovylomis, visas vidus gražiai išmalevotas. Tartum nauja bažnytėlė išdygo.

SIAULIAI. Šiaulių mieste yra vaisinių sodų, kuriuos savininkai daugiausia atiduoda nuomon. Paima vis beveik mūsų žmonės. Per vasarą pardavinėja obuolius ir kitokius vasarinius vaisius, rudenį, kad jau pasilieka tik žieminiai obuoliai, išsergėti, suskinti, parduoda žydams. Žydai žiemą čia pat Šiauliuose pardavinėja, bet daugiausiai išsiunčia kituosna miestuosna ir paima dvigubą pelną.

Didžiosios sankrovos Šiauliuose visos beveik žydų rankose, katalikų rankose tėra tik septynios didesnės sankrovos. Atvažiuoja iš kitur turkai, latviai, ima versties prekyba ir pragyvena, pelnosi, o mūsų žmonės negali to padaryti. Taigi, broliai, daugiau šviesos ir susipratimol

Šį metą po Šiaulius metai, galima sakyti, buvo vaisingi: gerokai visko užderėjo ir javų, vaisių, bulvių ir šieno taipogi nemaža. Tik gaila, kad mūsų žmoneliai nelabai moka, kaip suvartoti tą Dievo dovaną. Nekurie ūkininkai tik spėjo prakulti, tuojaus ir veža purelį turgan, o kuriems arti smuklė, tai nereikia nei vežti; ten-pat suvartoja. Pavasaryj sėklą perkant reikia daug brangiaus užmokėti, nė kaip kad pardavė. Palinkėjus-gi kokį laikraštį išsirašyti, sako, kad neverta ant vėjo pinigus laidyti. Mat, kurie išleidžia pinigus degtinei, alui, tai nero-

kuoja, kad veltui pinigai išleisti, tik laikraščiams, knygoms tai veltui.

SALANTAI. Jau antri metai kaip čionai įsteigta „Blaivybės“ draugijos skyrius ir nemažai jau padaryta gero. Sąnarių yra jau apie 800 ir skaitlius prisirašančiųjų ir norinčiųjų prisirašyti vis augs. Manoma greitai laiku įsteigti arbatinė, kad žmonės greičiau atitraukti nuo vaikščiojimo po alines ir traktierius.

SIAULENAI. Jau išdalino į viensėdijas žemę šių sodžių: Pagumerčių, Daužnagių, Sokmedžių, Baltinių, Virikauskų, Mažolių ir Varnionių. Sutarė dalyties: Abrieskai, Nirtaičiai, Polekai ir Spičiai. Paduota prašymai: Notiniškių, Kudinų ir Šiaulaičių. Kiti laukia, pakol bus priverstinai.

UZVENTIS. Žmonės dar tebedainuoja, tik jų daina liudna. Bažnyčioje nors žmonės gieda šventas giesmes, bet ir bažnyčioje yra daugiau šaukimas, ne gražus sutartinis giedojimas.

Užventyje žmonės kita kart pragerdavo per metus daugiau keliolikos tūkstančių rublių. Bet dabar veikiant „Blaivybės“ skyriui girtuokliavimas labai sumažėjo. Jaunimo daugumas šalinamas nuo degtinės ir alaus vartojimo. Duok Dieve, kad tarp žmonių blaivybė prigytų, tada ir žmonės bus sveikesni, turtingesni ir doresni. Vartotojų draugija įkurta prieš 6 mėnesius gražiai tarpsta ir turi didelę apyvartą. Javai apie Užventį gražiai užderėjo ir jau nuo laukų nuimta, tik vargas, kad truksta net už pinigus darbininkų.

KRINCINAS. Iš džiaugsmo ašaros. Donieliškių, Valakėlių ir Daukniunių sodžius mainė su cigonais arkliais. Iš pradžių labai džiaugėsi, kad gerai mainė. Bet netrukus atvažiavusi policija surašė visus tuos arklius ir prisakė niekam neparduoti, o 24 rugsėjo atvažiavęs pristovas atėmė pusvelčių nuo cigonų gautus arklius. Du arklius pripažino žmonės ir atsiėmė nuo Krakenavos, o kiti dar stovi po priežiūra Biržų pristovo. Išviso 7 arkliai.

BALBIERISKIS, Marijampolės apskr. Rugsėjo 30 d. valsčiaus sueigoje nutarta inkurti penkios naujos mokyklos: Nišmanuose, Kunigiškiuose, Senoje Usoje, Žiūronyse ir Makukcuose. Dabar visame valsčiuje bus 7 mokyklos.

SILGALIAI, Naumiesčio apskr. Rugsėjo 27 d. buvo Silgalių valsčiaus sueiga. Iš nutarimų pažymėtini:

1. Mokyklos. Seniau valstiečiai buvo nutarę visas valdžios siūlomasias mokyklas steigti kartu. Bet valdžia atsisakius, nes visas mokyklas vienais metais steigiant per daug būtų triūso ir išlaidų, mokyklų inkūrimas paskirstyta per ketveris metus. Pirmutinė mokykla bus įsteigta po Najųjų metų Pariebiuose.

2. Cigonai. Negana kad ūkininkams prisieina išmaitinti kelias šeimynas cigonų dykaduonių, dar turi būti

baimėję, kad neapvogtų. Pastaruoju metu mūsų apygar-
doje ėmė vaginėti arklius, kalbama, kad tai dažniausiai ū-
gonų darbai. Valsčiaus sueiga vienbalsiai nutarė jų ne-
sileisti ir paskyrė bausmę už priėmimą į namus—5 rub.,
o už priėmimą nakvynėn—10 rub.

3. Gyvulių apkasimo vieta. Valdžios pasiūlymą pa-
skirti tam tikrą gyvulių apkasimui vietą, sueiga atmetė.
Jeigu kuris ūkininkas neužsikastų savo lauke nudvėsu-
sio gyvulio, nutarta jį bausti 3 rubliais.

KLEVAI, Seinų parapijos. Mūsų jaunimas buvo visai
apsnūdęs, bet kuomet Seinų „Ziburys“ ėmė daryti jauni-
mui paskirtus susirinkimus, kuomet pradėta tinkamai
tuo jaunimu rūpintis, tai jį pradėjo kilti ir kaskart te-
bekyla augštin. Niekam taip nepasisekė prie jaunimo
priėiti ir jo labai darbuotis, kaip p. Tijūnaičiui, kuris mū-
sų kaime pasidarė laukiamiausiu ir mieliausiu svečiu. Ji-
sai įvedė gerų žaislų, jį patraukė jaunimą prie susipra-
tymo ir noro šviestis, jį daug gera čia padarė.

LIEPLAUKE, Telšių apskr. Daugelis mūsų jaunimo
labai mėgsta alkoholinius gėrimus, todėl ir kovoja su tais,
kurie nenori duoti tų nuodų. Koks jaunimas, tokie ir
suaugusieji, arba geriau—kokie senesnieji, toks ir jau-
nimas.

Rugsėjo 17 d. viename name buvo šermenis. Nabaš-
ninkas prieš mirdamas prašėsi, kad per jo laidotuves ne-
duotų svaiginančių gėrimų, todėl namų šeimininkas ir
norėjo apsieiti blaiviai ir padoriai, bet ilgai negalėjo išlai-
kyti, nes nebuvo žmonių, kurie be degtinės ką nors pa-
dėtų.

MERGAITES, BUKITE ATSARGIOS! Daug kartų jau
buvo rašoma, kad merginos kelionėje visur ir visados bū-
tų atsargios, bet gi vis atsitinka, jog inpuola į nedorybės
spąstus. Stai naujas atsitikimas. Dvi merginai keliavo į
Seinus per Suvalkus. Atvažiavusios nakčia Suvalkuos-
na, negalėjo surasti sau nakvynės. Pasitaikė koks nepa-
žįstamas ponaitis ir jis nusivedė merginas su savim, kur
buvo jau kiti du vyriškiai. Inleidęs merginas kambarin,
užrakino duris ir rakta paslėpė. Nelaimingos tuojau su-
prato, jog čion būsią bloga; norėjo bėgti, bet duris už-
rakintos. Iki išaušo turėjo gintis nuo užpuolikų viso-
kais būdais, o ausis svilo nuo šlykščių žodžių. Atsiliejo
vieton turėjo tikrą kankynę.

Būtų labai naudinga, kad, pas mus susitvertų draugi-
ja merginų ir moterų apsaugojimui. Tokia draugija iš-
siųstų bent po vieną merginą ar moterį su tam tikrais
ženkleliais į geležinkelių bei automobilių stotis, kad ga-
lėtų suteikti pagalbą atvažiavusioms nežinoman miestan.

VILKAVISKIS, Suvalkų gub. Spalių 3 dieną čionai
perėjo smarki perkūnija, kokios šiame laike nelabai kas
teatmena. „Salt.“

ZEME VALSTIECIAMS. Pinigyno ministerija išlei-
do raštą, pagal kurio Suvalkų gubernijoje su valstiečių
Banko pagalba galima pirktis 10 dešimtinų žemės. Jeigu

žemę perka žmonių kuopa bendram jos valdymui, tai
galima tiek pirkti, kad kiekvienai galvai išpultų 2½ de-
šimtinės.

PABAUDA RYKSTEMIS. Vilniuje, gubernatoriui
Veriovkinui pirmininkaujant, įvyko gubernijos tarybos
posėdis, kuriame buvo svarstomas įstatymo sumanymas
apie padidintą pabaudos už chuliganiškus darbus. Su-
sirinkimas pripažino, kad reikia padidinti pabaudą už
chuliganiškus pasielgimus ir įvesti pabaudą rykštėmis—
ligi 50 rykščių.

JONISKIS, Vilniaus gub. Čia pas mus nors aptilo,
trukšmo bažnyčioje nebėra, bet lietuviams nėr gerumo.
Bažnyčioje lietuviams ginama kartais giedoti ir visai liuo-
su laiku, kuomet lenkų nebėra bažnyčioje, kaip štai bu-
vo atsitikę per 40 valandų atlydus: kuomet lietuviai po
mišparų pradėjo giedoti lietuviškai, kunigas juos sustab-
dė. Turime vargoninką, bet jis lenkas ir mokina giedoti
tik Joniškių lenkus, o lietuvių niekas nepamokina ir jie
bažnyčioje negali giedoti.

NAUJAS LAIKRASTIS. A. Smetona neseniai padavė
Vilniaus gubernatoriui pranešimą, kad ketinąs leisti žur-
nalą, vardu „Vairą“, kurs eisias du kartu per mėnesį.
Žurnalo kaina metams būsianti 6 rubliai; skiriamas lietu-
vių inteligentams, „Vairas“ būsiąs leidžiamas intelligen-
tų būrelio ir pradėsias eiti apie Kalėdas.

RASEINIŲ GYVENTOJŲ STATISTIKA. Sausio 1
dieną šių metų Raseiniuose buvo išviso 5.988 žmonės; iš
jų buvo: lietuvių 3.086, žydų 2.016, rusų 481, lenkų
206, vokiečių 168, latvių 8 ir kitų tautų 29 žmonės.

DUKSTAS, Ežerėnų apskr. Vargiai kur kita vieta
galima surasti Kauno gubernijoje, kaip Dukštas. Čia
žmonių švietimas žemai stovi. Mokykla tolumo viena
nuo kitos mažiausia 16 verstų. Atgal 3 metai Dukšte
sudegė mokykla, ir ligi šiol niekas jos atstatymu nesirū-
pina. Pirmaisiais metais po sudegimo buvo kiek subruz-
dę, bet paskui vėl aprimo. 1911 metais žemiečių virši-
ninkas per sueigą Rimšės valsčiui pasiūlė suvežti Dukšto
mokyklai valdžios duodamą medžiagą, bet susirinkusieji
sueigon vienu balsu šaukė: nereikia mums mokyklos ir
medžiagos nevešime.

— Dukšto apylinkės miškuose atsirado vilkų. Kelius
kartus gerokai išgazdino žmones. Dienos laiku išlenda
vilkas iš miško ir bėga sau šonu kelio. Nebijo gązdini-
mų ir šūkavimų. Neseniai vilkas nunešė, ištraukęs pro
pamatus iš tvarto, miško sargo dvi avi.

EZERENAI. Išviso Ežerėnų miesto gyventojų, pasak
miesto valdybos surinktųjų žinių, yra dabar 7.218 žmo-
nių; iš jų: 3.519 žydų, 1.726 rusai, 1.653 lenkai, 140
lietuvių, 34 vokiečiai, 32 latvių ir 529 kitų tautų
žmonės.

Amerikos Naujienos.

Praėjusieji rinkimai. Pereito utarninko (lapkričio 4 d.) rinkimuose Suvienytose Valstijose apsikeitė kaikurie valdininkai. Massachussetts'o valstijoje išrinkta naują gubernatorių demokrata, vietoje dabartinio, kuris iš demokratų persikeitė į neprigulmingą. Taipgi demokratai laimėjo New Jersey ir Maryland valstijose. Pennsylvanijoje, o ypač Philadelphijoje, kur republikonai pirmuose rinkimuose buvo nustumti ant trečios vietos, jie vėl įsigavo į valdžią. New Yorko valstijoje ir mieste demokratai suvis prakišo. Nauja tos valstijos legislatura bus republikoniška. Indomu, kad dėlei neteisingos prisiegos ir suglemžimo pinigų teismo išmestas iš gubernatoriaus krėslo Sulzeris dasigavo į legislaturės narius. Sulzerį daugiausiai parėmė žydai, nes jo distrikte ant 6 balsuotojų esąs vienas žydas. Žydai stojo už Sulzerį, kaip savo žmogų.

Soferai straikuosia. Philadelphijos automobilių vežėjai—„soferai“ nutarė straikuoti, jei reikalavimai jų nebus išpildyti. Jie gi nori didesnių algų ir kad gazolina būtų automobilių savinininkų parūpinta.

Septyni žuvo eksplozijoje. Hartford, Conn. Lovelando penkių augštų krautuvėje šią savaitę pasidarė iš nežinomos priežasties didelė eksplozija, kurioje žuvo 7 žmonės ir daugybė tapo sužeista. Iš pastarųjų keletas taipogi netrukus turės apieisti šį pasaulį.

Laivas susidūrė su ledynu. Montreal Can. Lapkričio 2 d. iš čia išplaukęs prekių garlaivis „Manchester“ pataikė ant didelės lities ir smarkiai apgedo. Kapitonas vienok sugebėjo jį atvartyti į St. John's Newfoundland artimiausią uostą dėl sutaisymo.

Nauja epidemija Pennsylvanijoje. Pereitą pėtnyčią Chesteryje pasimirė nuo pelagros tula moteriškė. Pelagra, kaip žinia, yra karštų šalių liga; ji labai panėši į baisiuosius raupus, ir niekad neišgydoma. Ligonis gali ją sirgti 3—4 metus, bet pasveikti negal, kadangi medicina kol kas dar jokių vaistų nuo jos neišrado.

Philadelphijos ir visos Pennsylvanijos gydytojai labai nustebe, iškur galėjo pelagra toj valstijoje atsirasti. Nei pati jos auka,—numirusi moteriškė, nei kiti jos giminės ir artimi pažįstami nebuvo pietinėse šalyse. Tad beveik visi sutinka su nuomone, būk pelagros baciles atnešusios į Pennsylvaniją musės. Prieš dešimtį metų Pennsylvanijos valstijoje taipgi buvo paimsimas nuo pelagros, bet ir tuomet kitokios priežasties neišrasta, kaip musė.

Kiaušiniai atpigę. Philadelphijoje pereitą savaitę daug kariauta dėlei atpigimo kaikurių valgomų daiktų. Karščiausia bet ginčytasi už kiaušinius, kurie prie neapsakyto mėsos brangumo užvaduoja maistingiausią valgį. Tų ginčų bei vaidų pasekme kiaušinių kainos tapo numuštos trimis centais, taip, jog dabar šviežių

kiaušinių tuzinas vietoje 40 centų, bus pardavinėjama po 37, o senesnių po 27 centus vietoje 30 centų, kaip kad pirma buvo. Taipgi ruošiamasi atpiginti ir mėsa.

Prageria po \$200 kasnaktį. New Yorke tula moteriškė apskundė savo vyrą Augščiausian teisman už tai, kad tas būk kas nakt pragerias po 200 dolerių su kita kokia ten moteriške. Tai bent gerklės!

135 maisto pardavėjai apskusti. Sveiko maisto pridabotojų komisija Pennsylvanijoje padariusi reviziją pereitą mėnesį padavė teismui 135 asmenis už pardavinėjimą nesveiko maisto. Tarp tų daugiausia pieno ir sviesto vertelgos.

Iš Visur.

RUSIJA.

Prailgįs kareiviavimo laiką. Karo ministerija ketina netrukus inešti Dūmon naują sumanyimą, kuriuo norima prailginti kareiviavimo laiką dar trimis mėnesiais, pradėdant nuo sausio 1 dienos ligi balandžio 1 dienos. Tai daroma dėlto, jog vakarų Europos valstijos taipogi padidinusios savo kariuomenės skaičių. Kol šis sumanymas bus priimtas, nutarta tuos kareivius, kurių kareiviavimas baigiasi šį rudenį, sulaikyti ligi sausio 1 dienos 1914 metų.

Mokytojams žinotina. Svietimo ministeriui išakius, liaudies mokyklų direkcija pareikalavo visų tų liaudies mokytojų sąrašų, kurie iki 1913 m. rugpiučio 1 dienos yra švietimo ministerijos žinyboje išstarnavę po 20 metų. Tikybos mokytojams bus alga padidinta trečia dalimi dabartinės metinės algos, o šiaip-jau mokytojams už 1913 metus bus pridėta 80 rublių, o pridėdant nuo 1914 m. — 240 rub. kasmet. Apie kuri mokytoją laiku nebus žinia kur reikiant suteikta, tas negaus algos padidinimo.

Valsčių reforma. Vidurinių reikalų ministeris ketina netrukus reformuoti valsčius. Iki šiol tik vieni valstiečiai dalyvaudavo valsčių susirinkimuose, o kiti luomai neturėdavo teisės lemti apie mokesčius ir t. t. Pagal naujo sumanymo visi gyventojai be luomų ir užsiėmimo skirtumo turės prigulėti prie to valsčiaus, kuriame gyvena ir dalyvauti viuose jo darbuose.

Valstybės narių algos. V. Tarybos pirminkui skiriama 25 tūkstančiai rublių metams, jo pagelbininkui—16 tūkstančių rublių. Griovas Vitė, Goremikin, buvusias Tolimųjų Rytų vietininkas Aleksiejevas ir baronas Budbergas ima metams po 20 tūkstančių rublių. Po 18 tūkstančių rublių metams gauna 17 Valstbyės Tarybos narių, kurių dauguma buvusieji ministeriai. Dauguma Valstybės Tarybos narių gauna per metus nuo 12 ligi 16 tūkstančių rublių, o 17 narių gauna po 10 tūkstančių rublių.

Miškų sindikatas. Laikraščiai praneša, kad žymesniosios Peterburgo, Baltijos pajurio, Lietuvos, Gu-

dijos ir Lenkijos miškų pirkimo firmos susivieniję sindikatan vardu „Miškų eksporto draugija“. Sindikato tikslas daugiausia miško prekyba su Vokiečiais.

Konfiskuoja laikraščius. Rusijoje už žydo Beilio bylos aprašymą konfiskuota daug laikraščių ir daug redaktorių patraukta atsakomybėn.

Akmens anglis. Cnotino apskrityje, Besarabijoje, rado storus sluogsnius akmens anglių.

ANGLIJA.

Sufražistės atakuoja augštus valdininkus. Šią savaitę kariaujančios moters suruošė du užpuolimu ant augštų valdininkų, bet nei viens pilnai joms nepasisekė. Skotijoje jos užpuolė premiera Asquithą, važiuojantį su savo duktere ir prieteliais ant atidengimo Campbell Bannermano stovylos. Netoli kaimelio Pleau staiga išsoko iš savo slepenių ant kelio sufražistės ir mėgino sustabdyti automokilių. Vienos bėrė premieriui į akis pipirus, kitos smagojo jį su botagais. Ne žinia kuomi tas bobų atakas būtų pasibaigęs, kad laiku nebūtų atsiskubinusi policija, kuri paskui premiero automobiliu važiavo.

Londonė tą pačią dieną buvo suruoštos demonstracijos ambasadoriui Page, kuomet tas puotavo su savo prieteliais Cutlers halėje. Pirm puotos sufražisčių pulkas nematomai išsiskverbė į salę ir gretimame kambaryje pasislėpė, belaukdamos panagios progos išpildyti savo plianą. Vienok policija jas ten užtiko ir uždarytas laikė, pakol nepasibaigė bankietas ir svečiai išsiskirstė.

KYNAI.

Juanšikajus, Kynų prezidentas, išvaikė savo šalies parlamentą. Vidurnaktį 4 d. lapričio prezidentas pagarsino proklamaciją, kuriaja išveja iš parlamento 300 narių, prigulinčių prie Kwo Ming Tang partijos. Tosios partijos vadovu buvo pirmiausia Dr. Sun-Jat-Sen, Juanšikajaus priešas, ir tojo partija žymiai dalyvavo paskutiniame sukilime. Išsivaikęs savo priešus, dabartinis prezidentas pakvietė į savo ministerius ir augštus valdininkus daugybę džiūnų, kurie buvo valdininkais prie mančusų ir ciosorystės laikų. Žinovai tvirtina, kad dėl šitokio Juanšikajaus pasielgimo tarp Kynų turėsianti pasidaryti savytarpinė karė ir šalis pasidalys į dvi dali.

Didis kariuomenė. Kinų vyriausybė ketina netrukus inešti parlamentan sumanymą padidinti savo kariuomenę 50 divizijų. Tokiu būdu išlaikymas kariuomenės Kynų valstybei kas metai apsieisias į 90 milijonų dolerių.

PRANCIJA.

47 užmušti susidaužus traukiniam s. Paryžius, 4 d. Lapkričio. Susidaužus pačtiniam traukiniui iš Nice'os su expresu iš Marsilijos, ties Melun'u, už 30 mylių nuo Paryžiaus, 47 pasažieriai užmušti, o 50 sunkiai sužeistų. Nelaimė įvyko naktį. Tuoj po susidaužymui užsidedę sudaužytų trūkių palaikai ir daugelis pasažierių, negalėdami į laiką išsigelbėti iš griuvėsių, gyvi sudegė.

Prancijos valdžia skolina suvirš milijardą frankų. Prancūzų ministerių kabinetas nutarė 4 d. lapkričio užtraukti per 1000 milijonų frankų paskolos, kad apmokėti padidintus sekančių metų valdžios iškaščius. Daugiausiai iškaščių, kurių valdžia negali padengti įeiga, pasidarys su užlaikymu padidintos kariuomenės.

Socijalistai išsigema. Keistas apsiereiškimas neseniai paaiškėjo iš Montreaux-les-Mines gyventojų skaitlinių. Tame mieste jau keli metai rėdo bemaz vieni socijalistai. Pasirodo, kad per tris paskutinius metus to miesto gimimų skaičius labiau nupuolė, negu per visą šimtmetį Visoje Prancijoje. To priežastis aiškinama pastarais dviem straikais, kurių viens buvo surengtas prieš angliakasyklų savininkus ir pasibaigė darbininkų laimėjimu. Po to straiko pirmutiniuose rinkimuose socijalistai gavo miesto valdžią. Antras straikas kilo dėlei augštesnių algų; jame darbininkai po trijų mėnesių kovos ir didelių nuostolių buvo priversti pasiduoti savo darbdaviams. Nuo tada mieste socijalistai dar labiau išsivyravo.

Tos jų valdžios pasekme, kaip sprendžia žinovai, ir nupuolė mieste gimimų skaičius, taip kad vietoje 37 ant kiekvieno tūkstančio, kaip pirmiau čia būdavo, dabar gema tik vienas ant tūkstančio.

KUBA.

Lapkričio 1 dieną Pimar del Rio provincijoje smarkios vėtros su lietumi padarė daugybę nuostolių vietos gyventojams. Didžiama tabako pasėlių tapo išplauta, o tas reiškia, kad tabako rinkimas bus mažiausia dviem mėnesiais suvėluotas. Be to-gi antras sėjimas niekad nebūva taip geras, kaip pirmas. Taigi tabako augintojams tie potvinai nemažai gero pelno nuplovė. Taipgi daug nukentėjo nuo ilgo lietaus ir provincijos komunikacija. Telefonų bei telegrafų vielos beveik visur sutraukyta. Zmonių daugelis paliko be maisto ir pastogės. Randas reikalauja 100 tūkstančių dolerių paskolos, kad sušelpus nukentėjusius nuo potvinio provincijos gyventojus.

VOKIETIJA.

Nuo lapkričio 2 dienos Brunswicko kunigaikštijos sostą apėmė princas Ernstas Augustas Cumberland, vokiečių kaizerio Vilhelmo žentas. Brunswickas kunigaikščiui Ernstui buvo pažadėtas į kraitį kaizerio vienatinės dukters Viktorijos Luizos, su kuria jis gegužės mėnesį apsivedė.

Brunswicko sostas prigulėjo ir kunigaikščio tėvui, bet kad tas nesutiko atsisakyti nuo įpėdinystės Hanovero karalijos, kurią Prūsai pasiglemžė 1866 metais, todėl jam nebuvo leista valdyti Brunswicko ir viršto sukonfiskuota Cumberlandams priklausanti dideli Guelph'ų turtai. Ir pats kunigaikštis turėjo nuolat gyventi Austrijoje, kaipo ištremtinis. Princui-gi Ernstui Augustui išsizadėjus pretensijų prie Hanovero sosto, tapo sugražintas visos jo tėvui atimtos privilegijos ir turtai.

Brunswicko kunigaikštija nedidelė: turi žemės 1500 ketvirtainių mylių ir gyventojų į 500.000. Pačioje sostinėje gyvena 175.000 žmonių. Nėra tai didelė viešpatija,

Bet kuigaištis Erntas su savo turtais lyginasi turtin-
giausiems Europos viešpačiams. Neskaitant metinės al-
gos \$281.250, kuriuos jam sudės Brunswicko gyventojai,
jis turi apie \$35.000.000 taip vadinamo Guelph'u fondo,
kurį Bismarkas sukonfiskavo.

TURKIJA.

Otomano randas šiomis dienomis galutinai nusprendė
pavesti savo kariuonos sutvarkymą vokiečių generolų
priežiūrai. Tuo būdu mat tikimasi prašalinti politiką iš
armijos ir padaryti ją ištikima randui.

Trumpos žinutės iš visur.

¶ Viena, Austrija. Pereitą savaitę Fiume mėginta su
bomba paplaisinti vengrų gubernatoriaus, griovo Stefano
Wickenburgo, rumai. Expliozija išlakdino visus langus ir
sienas aptrupino, viršaus nieko nepadare.

¶ Paryžius Prancija. Pasak oficiališkas statistikas
Prancijoje yra du milijonai bevaikių šeimynų. Bet yra
45 šeimynos turinčios po 18 ar daugiau vaikų ir 20.000—
po 10 vaikų. Sios gi daugvaikės šeimynos tik ar nebus
žydų.

¶ Londodnas, Anglija. Iš čia praneša, kad ant garlai-
vio „Wokasa“ kuris kovo mėnesį išplaukė iš Japonijos į
Braziliją su 1500 emigrantų jo 37 dienų kelionėje užgimė
14 kūdikių.

¶ Viena, Austrija. Buvo rinkimai į miesto valdybą
atstovo užmušto socialisto Šumeijero vieton. Ligšiol iš-
to apskričio buvo visados siunčiama atstovu socialistas
arba kitoks pirmievis. Dabar rinkimuose katalikai atė-
mė iš pirmievių tą apskritį. Socijalistų balsai žymiai su-
mažėjo.

¶ Buchareštas, Rumanija. Cia rengiama 1916 mete
tautinę Rumanijos parodą pagerbimui karaliaus Karo-
liaus jubiliejaus.

¶ Buchareštas, Rumanija. Lapkričio 2 d. milžiniš-
kuose Moreni naftos laukuose iškilo gaisras, padaręs di-
delius nuostolius savininkams.

¶ Albanija. Užimti Albanijos kunigiakščio sostą yra
net 25 kandidatai.

¶ Vokietijoje policija sugavo 3 piktadarius, kurie varė
prekybą mergaitėmis ir moterimis, pagaliaus ir iš Lie-
tuvos.

¶ Taip vadinamieji „pirmieviai“ sutvėrė Vokietijoje
tam tyčia komitetą, kurs prikalbinėtų žmones išsivadėti
katalikų tikėjimo.

¶ Rusijos vidaus reikalų ministerija uždraudė priimi-
nėti žydus ūkio mokyklosna.

¶ Rusijoje šimet menkai užderėjo burokai, auginami
cukraus dirbimui. Manoma, kad cukrus dėlei to labai
pabrangs, kadangi daugybę jo reiks parsisiųsdinti iš
svetimų viešpatijų.

¶ Skotijos angliakasyklų savininkai nor numušt savo
darbininkams algas už tai, kad anglies kainos sumažėjo.

Iš musu naujokyniu Amerikoje.

SO. BOSTON, MASS.

Spalių 19 dieną šv. Jono Blaivininkų draugystė su-
rengė prakalbas. Prakalbos atsibuvo pobažnytinėje sve-
tainėje. Pirmutinis kalbėjo M. Ruseckas iš Wocester,
Mass., apie tai, kaip tėvai pratina savo vaikus girtuo-
kliaut ir kaip lietuviai priima atvažiauvusius iš Lietuvos
savo gimines ir pažįstamus: pirmiausia už viską jiems pa-
rodo saliūnus ir t. t.

Antras kalbėjo kun. Urbanavičius, Montello Mass.,
lietuvų parapijos klebonas. Jis savo gražioj ir iškalbin-
goj kalboj suteikė klausytojams diktoką pluoštą įvairių
žinių, ir gyvais pavyzdžiais nurodė, kad iš blaivių asme-
nų žmonija turi nesulyginamai didesnę naudą, negu iš
vartojančių alkoholinius gėralus.

Trečias kalbėjo d-ras Matulaitis apie tai, kaip alkoholis
naikina žmogaus sveikatą ir trumpina amžį. To patvir-
tinimui privedė už pavyzdį, kad dėlto apdraudimo drau-
gijos natsisako apdrausti girtuoklių gyvybę.

Prakalbų tarpais buvo gražių dainų. Publika iš viso
to vakaro buvo labai patenkinta, ką rodė gausus delnų
plojimas.

Iš viso vakaras nusisekė kuopuikiausiai. Žmonių bu-
vo prisirinę gana daug. Viršminėtos draugijos narių
skaičius su šiuomi vakaru pasidaugino 20 žmonių.

Vieną tik liūdną išpūdį išsinešiau iš to vakaro, kad ir
čia, kaip paprastai pas lietuvius, atsirado tvarkos ardyto-
jų. Dar liūdniau, kad jų tarpe pakliuvo asmuo dargi
priklausas prie bažnytinio choro. Mat jam pasirodė, kad
kalbėtojai per daug pažemino alkoholio dievaitį—Bakusą
—ir jis buvo mėginęs jį užstoti. Iš savo pusės aš patar-
čiau, kad stiklelio mylėtojai geriau pasiliktu prie stikle-
lio, negu eitų ant prakalbų ir ten keltų ermyderius.
Tokiams juk prakalbos nieko gera neatneš ir dar kitiems
neleis klausyti.

Ten buvęs.

(Paskelbimas.)

KIEKVIEENOJE LIGOJE.

Geras gydytojas kiekvienoje ligoje pirmų pirmiausiai
imasi už to, kad išvalyti vidurius, kadangi jokie vaistai
negali nieko gera žmogui padaryti, kol jo viduriai pilni
rikimšti nereikalingų likučių. Todėl mes atkreipiame
atydą skaitytojų ant Trinerio Amerikoniško Elixiro iš
Kartaus Vyno, kuris yra geriausias vaistas vidurių iš-
valymui. Jis iščystija perdėm, naturališku būdu, be jo-
kio skaudėjimo ar nesmagumo arba susilpnėjimo kūno.
Jis taipogi paragina grumuliavimo organus prie darbo—ir
kova už sveikatą visados esti laimėta. Tai yra faktas,
kad jis suteikia pirmą pagelbą nuo visokių ligų, ypač pil-
vo ir vidurių. Užlaikyk savo kūną švariai, o apsisaugosi
nuo daugelio ligų. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339
So. Ashland ave., Chicago, Ill. Jei tu reikalauji geros
mosties, tai mes tau rekomenduojame Trinerio Lini-
mentą.

Rayo LAMPOS

Smagus namas turėtų būti smagiai, gražiai apšviestas. Sviesa RAYO lampos yra visų geriausia tavo akims — o taipogi jos išvaizdis yra tikru pagražinimu namo. Ji yra daug geresnė negu kitos ir ne brangesnė. RAYO Lampos padirbamos iš geros medžiagos, rūpestingai sutaisytos ir laikys ilgiau, negu brangesnės lampos.

Pas visus pardavėjus.

ATLANTIC REFINING COMPANY

Philadelphia

Pittsburgh

Rob't W. McKenzie M. D.

Specijalistas Vyrų Ligų.

Štai ką tu privalai žinoti:
Ar gali būti išgydytas?
Kaip ilgai tas užims?
Kiek tas viskas atsieis?
Ar tas bus ant visada?
Dy kai išegzaminavimas tau tai pasakys.

DYKAI { išegzaminavimas.
patarimai.

Patyrimas daug reiškia —

Jei esi sergąs Vyras, ateik pas mane!

Dr. Rob't W. McKenzie
Tikras Diplomas Gydytojas

Mano Nepaprastas Pasisekimas yra pasėkmė daugelio metų praktikos, surištos su pilnu žinojimu naujausių metodų, vartojamų didžiausių autoritetų, kurios esą greitame ištyrime simptomų ir tobulame išgydyme. Žinomos Pasėkmės esą kas skaitosi. To tai kiekvienas sergantis uoliai jieško. Todėl aš tau sakau, kad ateitum pas mane ir patirtum, ką reikia daryti. *Padaryk tai šiandien.*

Apsileidimas Pavojingas. Pasaulyje nėra nieko pavojingesnio, kaip apsilaidimas; niekas kitas nėra kaltas už taip daugelį kentėjimų ir nelaimių. Patyrinėk kokį nepasisekimą, o pamatysi kad jame buvo apsilaidimas. Apsileidimas pavojingesnis už ligą. Per apsilaidimą iš mažų dalykų susidaro dideli ir pastato mus pavojingam padėjimam.

PASARGA: Užtikrinimui, kad aš galiu tau pagelbėti, aš apsiimu gydyti tave *Dovanai* (apart vaistų) per *Dešimtį Dienų*. Iš to gali suprasti mano gydymo sąžiniškumą.

Visi vyrai yra kviečiami atlankyti mano *Dovanai Anatomijos Galereją*. Didelis surinkimas įdomių modelių išstatytas pasižiūrėti *d o v a n a i*, čia parodoma visokios ligos ir įvairiausios operacijos. Visi modeliai tai daugelio metų darbo rezultatas. Jų įtaisymas kainavęs tūkstančius dolerių. Nepamiršk aplankyti mūsų Anatomijos Galereją.

Atdara nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 1 po pietų.

ROB'T W. MCKENZIE, M. D. 144 N. 8-th St., Philadelphia

Philadelphijos Moterims. Vienatinė diplomuota mokyta lietuviška akušerka Philada:—

Ona Vidikienė, baigusi akušerijos mokslą garsiam International College'ji of Midwifery ir ilgą laiką praktikavusi šeiito gimdymo ligonbutyje. Priimu kūdikius ir savo mokslisku ir praktisku patarnavimu palaguo-se apsaugojū motiną ir kūdikį nuo visokių ligų ir nėsveikumų. Apžiūriu ir kuo-čyščiausiai užlaikau motiną ir kūdikį per **devynias dienas**. Tikriausius patarimus neščioms ir žindančioms moterims, o taipogi kūdikiams duodu uždyką.

Locnas telefonas
Lombard 2953 A

Su pagarba
ONA VIDIKIENE
329 Wharton St. Philadelphia, Pa

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gyvenimų aprašymai versti iš vokiškų ir anglišių geriausių tose kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Šventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti	\$3.50
„ anglizsko audeklo apdarais	4.00
„ skuriniiais apdarais ir paausnotais krasztais	5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausledas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. P. Saulėnas,
239 Park str.
Holyoke, Mass.

Keliaujantis agentas.

Mr. Jonas Pranaitis,
114 Riverdale ave.,
Yonkers N. Y.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.

Mr. V. Staseviče,
349 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.

Mr. Jullonas Bukantis,
172 Eudicatt Str.
Boston, Mass.

Mr. John Naujokaitis
47 Planet St.
Commercial Road,
East London, England.

Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. J. J. Šaučiūnas
41 Johnson Str.
Bridgeport, Conn.

Mr. Jurgis A. Baronas.
McKees Rocks, Pa.

Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany.

Minersvilles Lietuviams

esrily geriausiai pasidėti pinigus štai
šitame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.

Pradinta kapitalas \$50,000. Perviršia
\$70,000. Neišdalintas uzdarbys \$35,851.96

CHARLES E. KEAR, prezidentas,
HARRY F. POTTER, kasierius.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygyne. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuvos XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis Marės Radzevičiūtės** apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Verte Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Ap sakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivėtininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusių į tretįjį zokoną šv. Pranciškaus. 25
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos ir Sventos**. 10
- Iš vakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaro pasakojimų, Rudens diena, Sulaukė**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas-Laižybos-Dievo žmones**, Philadelphia, Pa. 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lourdes'o Svenčiausios Panelės Marijoš Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių Julės vertimas. 30
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Lietuviškos Pasakos**. Didelio formato knyga, puslapių 262. 1.50
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina**, 50
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna**, Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziško liuosas vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei, Agnieška ir Antgarlaivio**, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Pranciškaus Vaičiailio Eilės**, su plačia autoriaus biografija puslapių 158. 75
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (aukštesnio apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paauskuotais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant, Iš mūsų karioinės, Kalėdų vakaras**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas**. 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų**. Vysk. M. Valančiaus. 50

"ŽVAIGŽDĖS"

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Izidorius

917--33rd St.

Didžiausias
Lietuviškas

Bankinis Kontoras

Siuntimo
Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus
tuo agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, dėvėrykų ir skry-
belių, turime didelį departamentą auksinių daiktų, laikrodėlių, žiedų spilkų,
ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų,
poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užga-
nodintas.

Jei užganedinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužganedinsim, pasakyk mums.

Nausiedas

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

J. P. BUDGINAS BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmano Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę
Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių būdytinių daiktų. Pas jį
galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

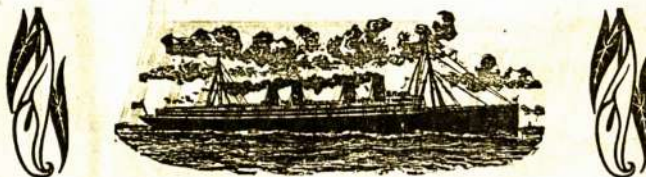
Telefonas: Worth 2832.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Reade st., NEW YORK, N. Y.

\$100.000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kau-
cija, sudėta į rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reika-
lai liktų greit atlikti, tegul atsišaukia į Seniausiąjį Bankinį Namą
(Uždėtą 1848 m.) t. y. pastovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiame į krajų kuogreičiausiai, pinigus visų kraštų
išmainome pagal kursą, pinigus priimame ant procento ir išduodame
ant pareikalavimo. Šipkortes ant geriausių garlaivių visų linijų
į ir iš krajaus užpigiau prekę galima čion ant vietos gauti. Paspor-
tus dėl keliaujaučių į krajų pastorojame nereikalaudami jokių po-
piery. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejeintiškas po-
pieras su paliūdijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuo-
teisingiausiai.

Dėl vigados tautiečių laikome atidaryta subatoje iki 8 ad. vakare,
nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mus asabiškai ar per laišką ir persitikrinti,
jog pas mus visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pi-
giausiai atlikti galima.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Reade St., New York.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Išsislūzdink šiandien

Tiktai vienas doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmundo Ste-
ponaičio raštų knyga. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų
jaunųjų rašytojų, kurie duoda mum pradžią grynios literatūros sriovei,
kurių visų pirmiausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuo-
menės sąmonės, bet ir galvinimas, tveriamos pačios dailiosios
mūsų raštijos.

Tajį dalių poezijos rinkinį galima gauti tiktai už \$1.00 pas:

AL. STEPONAITIS.

184 Atkins ave.

Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio ir visuose kituose knygynuose ir krautuvėse. Rei-
kalaukite visur.

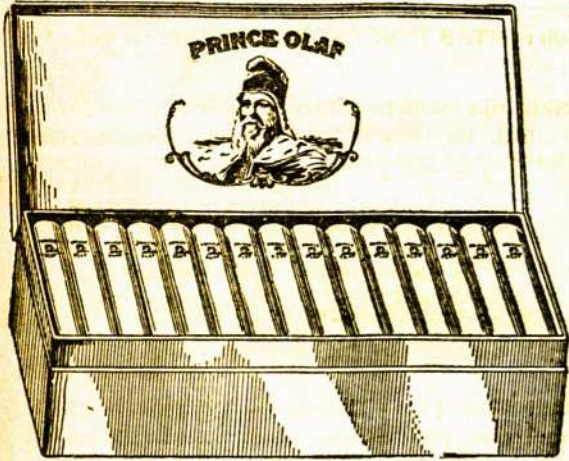
Reikalaujama agentų kievieneje Lietuviais apgyventoje vietoje.

Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.

DOVANAI DEL TAVES!!

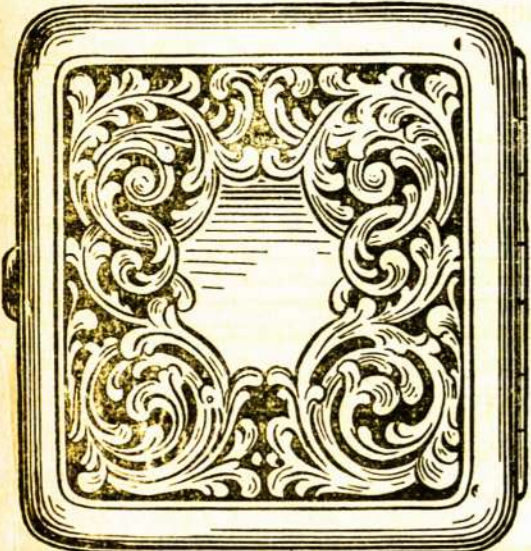
Dovanos, kokiomis tu didžiuotumeis gavęs pats, arba suteikęs savo Draugams Kalėdoms

Su dėže 100 PRINCE OLAF CIGARETU už \$1.00 gau si DOVANAI gausi gražų artistišką, Vokiečių Sidabro Cigaretams Dėžutę ir mūsų Kalėdų dovaną gražią cigarnyčią—už persiuntimą mes patį užmokėsime.

Dėžė 100 Prince Olaf Cigaretų - - \$1.00

DOVANAI perkant iš mūsų Cigaretus

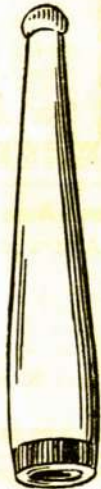

Vokiško Sidabro Cigaretams Dėžutė.

Prince Olaf Cigaret.
Tikras Dydis.

Taipogi speciališka
Kalėdoms Dovana
Šita Cigarnyčia

Su vienu svaru PRINCE OLAF Rūkymui Tabako, gražiam krepšelyj, su knygučė cigaretams popiero už \$1.00, dar gausi DOVANAI Puikią Pypkę ir Kalėdų dovaną susilenkiančią tarbelę—už persiuntimą mes užmokėsime.

Vieno Svaro Dėžė
Prince Olaf
Rūkymui Tabako
Kaina - \$1.00

DOVANAI su mūsų Tabaku
Prancūziško Erikėčio Pypkė
Apart to dar Kalėdų dovanų gražus Tabakui krepšelis.

Didžiausia Vertė Kada-nors buvusi

Mes, KOLO COMPNY, Inc., progresyviškiausi Tabako vertelkos, norime pirkliauti su tavim be kitų tarpininkavimo. Mes norime, kad tu pamėgintum PRINCE OLAF Cigaretus, Cigarus ir Tabaką, kuris yra šiimtino gerumo. Mes pardavinėjame tik per pačią PRINCE OLAF produkto tu neužtiksi niekur krautuvėje; jį gali gauti tik pas mus. Neduodami štorams uždirbti, mes savo tabaką galime daug pigiau pardavinėti žmonėms ir prie to perkant už \$1.00, duodame gražias d o v a n a s. Jei tau nepatiks mūsų tabakas, cigarai, ar cigarai, sugrąžink juos, o mes sugrąžinsim tau \$1.00.

Tabaką, Cigarus ir Cigaretus mes po mažiau nepar-

Pasiulyta žmonėms tiktai už \$1.00

duodam, kaip tik už \$1.00, nes kitaip negalėtume duoti tokių puikių dovanų. Tau gi, daugiau ant syk perkant, pigiau atsieina. Taip lygiai kaip pigiau atsieina pirkti anglis tonais, o ne po viedrą.

Perskiatyk apie mūsų dovanas ir siųsk savo orderius šiandien; gavęs būsi užganėdintas gardžiu rūkymu ir džiaugsiesi gražiomis dovanomis. Atmink, kad mes Sugrąžinsim tau pinigus, jei mūsų daiktai tau nepatiks.

KOLO COMPANY, Inc.

114—118 Liberty Street

New York City

Kaip užsorderiuoti Cigaretų? Iškirpk žemiaus esantį kuponą, užrašyk aiškiai savo adresą ir pasiųsk jį drauge su \$1.00

KOLO COMPANY, Inc., Dept 31, 114—118 Liberty St., New York, N. Y.

KUPONAS: Pona!—Siunčiu Jums \$1.00, už kurį atsiųskit dėžę 100 Cigaretų su visomis dovanomis, kokias tik duodate.

Vardas, pavardė .....
Gatvė (pačto baksas) .....
Miestas ir šteitas .....

Kaip užsorderiuoti Rūkymui Tabako? Iškirpk šią kuponą, užrašyk aiškiai savo adresą. Ir pasiųsk jį su \$1.00.

KOLO CPMPAMY, Inc., Dept. 31, 114—118 Liberty Str., New York City, N. Y.

KUPONAS: Pona!—Siunčiu Jums \$1.00, už kurį atsiųskite tabako su visomis dovanomis kokias tik duodate.

Vardas pavardė .....
Gatvė (pačto Baksas) .....
Miestas ir Šteitas .....